

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése de küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak: Egész évre 8 kor Fél évre 4 kor Negyed évre 2 kor Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadhatnak: Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., -Altalános Tudósító- hirdetési osztálya Budapest.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyilttér petitaora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye.

Utasítás a gyümölcsfa ültetésére.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter a kisdagadok, tanítók és lelkészek számára, azaz nindazoknak, kik a jelenlegi időnyre ingyen ültetni való gyümölcsfákat kapnak, a következő utmutatást adta ki, ezek miként való kezelése és ültetésére.

A mint a fákat tartalmazó csomag a vasuton vagy a hajón megérkezett, igyekezzünk azt mielőbb az állomástól hazavinni és ne hagyjuk ott napokig; mert ugy a hideg mint a szárazság árthat azok gyökereinek.

Ha a csomag fagyos lenne, akkor tegyük fagymentes, de nem meleg helyiségbe, és hagyjuk ott felengedni. Négy-öt nap mulva a csomagot felbonthatjuk s a fákat a kiültetés idejéig a földbe elvermeljük.

Ha ismét tavasszal a csomagot felbontván azt tapasztaljuk, hogy a fák és csemeték héja fonyadt, ránczos, ezen esetben messük vissza a fa vastagabb gyökereit és állítsuk be a fát vízzel telt kádba 1—2 napra, mire a héja a ránczok elsimulnak. Lehet az ilyen félig száraz fákát egész hosszukkal árokba is fektetni s földdel behuzván, jól megöntözni. Két-három nap mulva a fákát az árokból kiszedhetjük s azokat vagy mindjárt elültetjük, vagy ha az nem lehetséges, elvermeljük ugy, hogy gyökerei és még a törzséből is a gyökérnyak felett

mintegy 10—20 centiméterig a földbe kerüljön.

A fák ültetésénél a földolog, hogy a fa gödre elég tágas, bő legyen. A 70 centiméter mély, 120 centiméter széles gödör megfelel. Helyesen cselekszünk, ha a gödröt az őszi ültetés alá már augusztusban, a tavaszi ültetés alá pedig már novemberben előre megássuk. Ásáskor a felső jó földet a gödör északi, az alsó éretlent pedig a déli oldalra dobjuk. Ültetéskor a jó földdel a gödör háromnegyed részét kitöltjük és abban a földet zombékra huzzuk össze. Erre a zombékra állítjuk reá az előkészített fácska gyökereit.

A fákát úgy készítjük elő az ültetésre, hogy vastagabb gyökereiből a megsértett részt éles késsel levágjuk és pedig ugy, hogy a vágás lapja lefelé nézzen. Ezután valami edénybe állítjuk 2—3 órára pépbe, mely agyagos föld és kevés szarvasmarha-trágyából vízzel készül. Mikor a fát a gödörbe állítjuk, ebből a pépből vesszük mindig elő.

A fát a gödör közepére huzott zombékra állítva, arra finom felső földet dobunk s közben kissé mozgatjuk a fát, hogy a gyökerei közé finom föld kerüljön és ne maradjon azok között levegő; ezután lábhegygyel reá is taphatjuk a földet a gyökerekre; erre a jobb oldalról minden jó földet a fa tövére huzunk s a fát jól megöntözzük. Öntözés után a földet megtaposni nem szabad. Végül a baloldali éretlen földet

huzzuk reá s ebből egy arasznyi peremmel bíró tányért készítünk a fa körül.

Ha a fát karózni is kell, akkor a gödör közepétől tenyérnyi távolságra az északi oldalon leverjük a karót előre s ezután készíjtük meg a zombékat. A fát a karóhoz szalmakötéllel vagy fűz vesszővel ugy kötjük a korona alatt és közepén, hogy a fa és karó közé kerüljön a költ s így a fa és a karó egymást ne surolhassák.

A fa koronáját őszi ültetésnél ne bántssuk, tavaszi ültetésnél a korona felfelé növe vezérvesszejét 5—6 szemre, az oldalvesszőket pedig 4—5 kifelé álló szemre vágjuk vissza.

Dió-, gesztenye-, cseresznye- és meggyfát nem szabad visszametszeni; a dió és gesztenye magcsemetéit sem szabad visszavágni; de a gyökerek visszametszendők.

A fát tartós száraz idő idején meg kell jól öntözni s öntözés avagy eső után czélszerű szalmakötékekkel, lekaszált fűvel, vagy szalmás trágyával a fa tányérját vékonyan beteteríteni. Az ily beárnyékolással a föld nedvességét hosszabb időre tarthatjuk vissza.

Végül a fákát egész éven tartssuk szem előtt s különösen ügyeljünk arra, hogy a káros rovarokat a fákától távol tartssuk s azokat mindjárt első megjelenésükkor pusztítsuk el.

TÁRCZA.

Kínai szokások.

A kínaiak nemcsak geográfiai ellenlábasaink, hanem gondolkodás módjuk is cselekvésük, viselkedésük is homlokegyenest ellenkeznek a mieinkel. Sok mindenféle azért nagyon furcsának fogtetszeni az európai embernek ebben a különös országban, amint hogy bizonyára sűrűn csóválja czopfos fejét a kínai is amidőn Európában jár.

A kínai ember nevet, amikor mi sirunk s amikor a mi fogalmaink szerint örülni volna oka, búbanatnak adja magát. Szülei és rokonai halálát a kínai mosolyogva adja tudtára ismerőseinek. Örömmünnepe pedig a kínai menyasszony olyan obujátat visz végbe, mintha a legnagyobb szerencsétlenség érte volna. Hangos sirással kell kísérnie a vőlegénynek az egész eskető ceremóniát, ha nem akarja, hogy érzéstelennek tartsák.

A kínai etikett is merő ellentéte az európainak. Ami nátnunk a legnagyobb illetenség számba menne, azt ott az illem szigoruan előírja. Vendégét a kínai föltett kalappal fogadják s ha véletlenül nincs kalap a fején amikor vendége átlépi a küszöböt, tisztelétére azonnal fölteszi azt. Hiába nyújtja az ember a kínainak a kezét, a kézzsoritást ott nem ismerik, vendége helyett a saját kezét fogja és szorítja a vendéglátó. Ha vendégét leülteti, ő mindig a baloldallán foglal helyet, így kívánja azt a kínai etikett. Éltelt, italt és minden egyéb dolgot, melyet vendégének nyújt, mindkét kezével fogja, ez is illem dolga. Sohasem kérdezi a czopfos kínai, hogyan folyik az ember dol-

ga, hanem mindig csak arra kíváncsi, megette-e már jó étvágygal a rizsát.

A látogatótól, ha először látja, nemcsak a hógylétét tudakolja a legnagyobb részletességgel, hanem azt is szeretné mindjárt tudni, hogy milyen idős. S ha jó magas évszámot mond neki az ember, sugárzó arcczal gratulál neki ehhez a reánézve épen nem örömdetes tényhez. De nemcsak évei számára kíváncsi, hanem az is igen érdekli, hogy mennyi a jövedelme, mennyi bért fizet. Ilyen és ezekhez hasonló »diszkrét« kérdéseknek egész sorával zaklatja »az udvarias« kínai szegény vendégét mindjárt első látogatása alkalmával.

De valahogy észbe ne jusson az idegennek ezt a lekötő udvariasságot azzal viszonzni, hogy házigazdájának becses neje felől tudakozdják. Ez Kínában a legnagyobb illetenség, a melyhez fogható csak az a tapasztalatlan idegen kövétel még el, aki az apához leányaira vonatkozólag kérdést intéz. Ilyen illetlen kérdéseket nehezen bocsát meg a kínai ember. Fiaira ellenben ő maga örömmel tereli a beszélget s büszkén mutatja őket vendégének. Istenments azonban, hogy az ember a fiuknak egészséges színét dicsérje. Azzal kedveskedni az apának, hogy a kis fia egészséges fizkö, már nem csak a kínai illemdeixbe ütközik, hanem a legnagyobb lelketlenség is. A kínai ember ugyanis — s ebben a babonájában nem is különbözik olyan nagyon az európaítól — szentül meg van győződve, hogy gyermekét baj fogja érni, betegség fogja sorvasztani, ha egészséget csodálják és dicsérik.

Betegnek lenni ugylátszik a kínai ember sem szeret, de azért egy csepet sem fél a haláltól,

melynek illő fogadásához már életének abban a szakában teszi meg az előkészületeket, amikor mi gondolni nem szeretünk rá.

Minden kínai apa büszkén mutatgatja vendégének azt a négy deszkaszálát, melyet szerető fiától kapott ajándékba s melyből egykoron koporost készítenek a számára. Midőn már ezt a féltékenyen őrzött kincset is megmutatta, hajlongva kíséri ki vendégét, s bucsuzáskor a helyett, hogy listen kegyeibe ajánlaná, azzal a jó tanácscsal szolgál neki: »Lassan járj!«

Amilyen furcsák maguk a kínaiak, olyanok a könyveik is. Az olvasást ott kezdik, ahol mi végzezzük, s ott végzik, a hol mi kezdjük. A sorok nem vízszintes, hanem merőleges irányban vonulnak végig a lapon. A kínai kisasszonyok, ha félbe szakitják a regény olvasását, az olvasó jegyet nem a felső, hanem az alsó végén helyezik el. A tudományos könyvekben az elmaradhatatlan megjegyzések nem a lap végén, hanem az elején vannak. A könyv címét legtöbbször nem a hátára, hanem az elejére nyomják, oda, ahol a fölvtágot lapok vannak.

A kínai szótár nem alfabetikus sorrendben tartalmazza a szavakat, a sok ezere menő kínai szó a kétszázötvennégy gyökszó szerint van elrendezve. Néha a töménytelen sok szó végső szótágjának hason hangzásáa szerint van egymás mellé nyomva, így egy kategóriába jönnek az »ing-re végződő« szavak és így tovább.

Furcsa a mi fogalmaink szerint a kínaiak öltözéke is. A hivatalnokok uniformáin különböző színű gombok mutatgatják a rangot. A mandarin kalapján a toll nem fölfelé áll, hanem lefelé kanyul, mint a madár farka.

A Zrinyi-emlék ügye.

A múlt héten egyik t. muraközi, kotori születésű földink, Vidovics Rókus magy. kir. pósfőtiszt, a kereskedelemügyi ministerium hivatalnoká küldötte be budapesti ismerősei közt eszközölt gyűjtésének eredményét. Ezenkívül a stridói körjegyzőséghez tartozó községek, Mura-Szerdahely hazafias közönsége, Kotor község előljárósága s egyesek Csáktornyáról, a vidékről s a távolból rótták le Zrinyi, a költő iránt érzett kegyeletük adóját.

Hatodik kimutatás.

Göncz Árpád pósta s táviró tanácsos Budapest	2 k.
Prohászka Lajos miniszteri titkár Budapest	2 k.
Ferrich Imre kir. főmérnök Budapest	2 k.
Janžeković Vincze pósta s táviró főtitst Budapest	2 k.
Panián Ernő m. áll. vasuti fogalmazó Budapest	1 k.
Vidovics Rókus pósta s táviró főtitst Budapest	2 k.
Stridó község	2 k.
Végfalva község	2 k.
Rác-Kanizsa község	2 k.
Második hegykerület község	2 k.
Határórs község	2 k.
Harmadik hegykerület község	2 k.
Negyedik »	2 k.
Erzsébetlak község	2 k.
Mura-Füred község	2 k.
Gáborvölgy község	2 k.
Mákovecz Jakab stridófárbeli lakos	2 k.
Besnyák Lajos körjegyző Mura-Szerdahely	3 k.
Besnyák Lajosné urnő M.-Szerdahely	3 k.
Özv. Csury Jánosné urnő »	4 k.
Szivos Lajos »	1 k.
Gwoschl Károly »	40 f.
Robb János »	1 k.
Szücs Lajos utbiztos »	50 f.
Rosenfeld Jakab kereskedő »	1 k.
Mayer Jakab »	1 k.
Rák Adolf kereskedő Kassa	2 k.
Kotor község	5 k.
Dr. Krasovecz Ignác főorvos Csáktornya	5 k.

Karpereczeket nemcsak a nők, hanem a férfiak is viselnek. A mi karpereczes gigerljeink nyilván a kínaiaktól vették át ezt a kedves divatot. Keztyüt a kínaiak nem ismernek. Kabátjuk ujjai azonban olyan hosszúak, hogy tél idején megvédik a kezét a hideg ellen. Ezek a hosszú kabátujjak a zsebeket is pótlják, mert a kínaiak ruháján zseb egyáltalán nincsen.

Nők és férfiak kabátot és nadrágot viselnek, a férfiak még e fölött hosszú felső ruhát. Mig mi feketére és barnára sveczkójuk a cipőket, a kínai fehérre mázolja cipőjének vastag talpát. Ha ruhájukon folytonossági hiány mutatkozik, a szabó a foltot nem belül, hanem kívül varrja föl. A műtömészet tehát, ugylátszik még nem érte el a tökéletességnek azt a fokát, mint nálunk.

Mint a ló korát a fogaról, ugy meglehet ismerni a kínai ember életkorát a szakálláról. Negyvenedik éveig ugyan minden felnőtt kínai lebe-retválja szakállát és bajuszát, csak akik ezt a kort már elérték, viselik ezt a férdíszet, bár valami nagy disznek a néhány szőrszál, mely a kínaiak arczán ott vegetál, épenséggel nem mondható.

A kínai nőknek azt a szokását, hogy ugy füstölnek mint a törökök, manapság, amikor a mi hölgyeink is bőven áldoznak Szt.-Nicotnak, furcsának már nem mondhatjuk. Aminthogy nem találhatjuk különönsnek azt sem, hogy a kínai férfiak épugy használják a legyezőt, mint a nők, hiszen jó meleg napokon a mi Andrássy-utunk is tele van legyezővel felfegyverkezett férfakkal.

Morandini Bálint takarékpénztári igazgató Csáktornya	10 k.
Bölcs Béla gyógyszerész Mura-Szombat	2 k.
Schäffer Franciska urasszony Mura-Szombat	1 k.
Golub János plébános Mura-Vid 10 k.	
Összesen 82 k. 90 f.	
Lapunk m. számának kimutatása	580 k. 80 f.
Az eddigi gyűjtés eredménye	663 k. 70 f.

A további gyűjtés eredményét lapunk jövő számában fogjuk folytatólag közölni.

KULÖNFÉLÉK.

— **Kérelem.** Lapunk f. hó 1-ével a XVIII. évfolyam második negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék. Tisztelettel a kiadóhivatal.

— **Husvét ünnepe.** A nagyheti ájtosságok magasztos befejezést nyertek husvét vasárnapjának előestéjén, a feltámadás körmenetével. A kellemes idő, a tiszta üde tavaszi levegő majd az egész várost hívta elő, hogy részt vegyen a szent Feltámadás lélekemelő ünnepén. Harangok zugása mellett délután 6 óraker vette kezdetét a körmenet ezekre menő nagy sokasággal. A helybeli dsidás-vezető is két szakasszal vett részt a processzióban báró Rodich főhadnagy vezénylete alatt. Kivonult a helybeli önk. tüzoltó-egylet zenekara is Schmiéd E. karmesterrel. Husvét vasárnapján és hétfőjén fényes istentiszteletek tartottak, melyeken a hívek lelkes és buzgó imádsága hirdette a kereszténység nagy napját, a feltámadás magasztos ünnepét. A szokásos 11 órai magyarisén az ünnepi szóoklatot Varga Wolfgang hitoktató mondta nagy számú intelligens közönség előtt.

— **Az 1848-iki törvények** szentesítésének emléknapját e hó 11-én Csáktornyán is megünnepelték. A középületeken zászlók lengtek, a szent-ferenczi templomában ün-

nepi mise tartott, melyen az összes tanítézetek tanulói megjelentek. Mise után a tanítóképzésben diszgyűlés tartott, melyen Tömör Boldizsár tanár, önképzőköri elnök, a polgári iskolában pedig Pálya Mihály igazgató méltatta a tanulóifjúság előtt a nap jelentőségét.

† Gadó Mátvás.

Légrád nagyközségnek szomorú hűvélja volt, mert érdemteljes plébános nagypéntek és nagyszombat közötti éjjel elhunyt. A nagyszombati mise után lett rosszul influenza következtében amugy is gyengékedő plébános, ki még beteg állapotában is a legnagyobb önfeláldozással teljesítette lelkesi nemes hivatását s még éjnek idején is lelki vigaszt nyújtott haldokló híveinek. A buzgó plébános egyike volt Muraköz leg-hazafiasabb lelkeszeinek, ki sem otthon, sem másutt nem tagadta meg hazafias érzelmeit. Örök hálára kötelezte a légrádiakat főleg azért, hogy sok utánjárassal apáczákat hozott Légrádra s az ő gondos és lelkes kezzeibe tette le a népiskolák vezetését. Gadó Mátvás életének 58-ik s áldozásának 32-ik évében hunyt el. Temetése husvét második ünnepén óriási részvételt ment véghez. Előmet a temetkezési czéh, utána a r. kath. leány- és fiúiskola tanulóerege az apáczanővérek vezetése alatt; majd a különböző szimbolomokat képviselő leányok kehelylyel, leltört gyertyával, zászlóval sat. utána a légrádi önk. tüzoltó-egylet zenekarával, a nagy-kanizsai hadastyánok, kiknek az elhunyt t. előke volt. A lelkesi kar (25 taggal), a közs. előljáróság, fehérbe öltözött leányok, az apácák kara, a gyászkocsi, utána a rokonság és több ezren az elhunyt hívei közül. A fárahá az előtt a gyászszertartásnál pontifikáló Hergár, szent-máriai esperes-plébános mondott megható beszédet és Haller J. h. tanító bucsuzott el kegyeletes szavakkal az iskolaszék és az iskola nevében az elhunytól. A temetőben Kováts Gyula jegyző párentálta el meghatóan az elhunytat a község nevében, mint annak tevékeny tagját. A gyászkocsit sok koszoru ékesítette. A temetést Hild nagy-kanizsai temetkezési vállalata rendezte. Meghatóan nyilvanították a légrádi »Stefáneum-zárda« nőverei részvétüket egy a temetés szertartásánál, mint a megboldogult elhunytá alkalmából. Rövid, de kinos betegség alatt teljes önfeláldozással ápolták a rokonokon kívül a zárda nőverei, kik benne zárdájuk megalapítóját és jölvőjüket vesztették el. Legyen áldott az érdemteljes lelkes emléke!

† Csesznák János.

Zalavármegyének egyik régi volt tisztviselője, Csesznák Jánost kísérték az örök nyugalom helyére e hó 10-én Pusztá-Magyaródon. A megboldogult a negyvenes években Muraközben főbíró, ügyvéd volt, majd a megye alispánjává választotta. Mint megyei tisztviselő s muraközi (prekopai és xeipei) birtokos a multban jelentékeny szerepet vitt vidékünk és megyénk közügyiben. Az elhunyt családja a következő gyászjelentést adta ki: Csesznák Benő és neje Darázs Irma, özv. Csesznák Sándorné szül. Laky Amália, Csesznák Ilona és férje Laky Kristóf, Csesznák József és neje Szádár Mária, Csesznák Ödön és neje Simon Ilona és gyermekeik bánatos szívvel jelentik szeretett édesatyjuknak, illetve nagyatyjuknak Csesznák János volt alispánnak 1901. április 8-án este 6 óraker Pusztá-Magyaródon életének 91-ik évében végelgyengülésben történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hűlt temei folyó hó 10-én délután 4 óraker fognak beszen-

Csikós István.

teltetni s a pusztá-magyarodi sirkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig folyó hó 11-én délelőtt 9 órakor fog a pusztá-magyarodi róm. kath. templomban a Mindehatóknak bemutatni. — Pusztá-Magyarod, 1901. évi április hó 9-én. Áldás és béke lengjen hamvai felett!

— **Elismerés.** A pénzügyminiszter Kolbenschlag Béla csáktornyai és Kovács Rezső perlaki főszolgabírnaknak az adóbehajtás körül teljesített tevékenységükért elismerését nyilvánította. A m. kir. belügyminiszter pedig Böhm Sydnei dr. perlaki járásozrost a trachomakezelés körüli fáradozásáért 300 korona jutalomban részesítette.

— **Eljegyzés.** Schwarcz Náthán városunk szülőlte, az eszéki izr. hitközség titkára f. hó 8-án jegyet váltott Bram Márk boroszlói rabbi képző intézeti igazgató és egyetemi tanár kedves leányával, Margit kisasszonnyal. Gratulálunk!

— **Szólószeti előadások a képezdében.** Folyó évi február és márczius hó folyamán Ulicsny Károly szólószeti és borászati felügyelő az áll. tanítóképző-intézetben tartott előadásokat a szőlőművelés köréből. A tanulságos és érdekes előadásokat a képző-intézet növendékei folyton nagy számban hallgatták. Az előadások befejezése alkalmával a növendékek között 123 darab szólószeti szakmunkát és füzetet osztott ki.

— **Értesítés.** Az ipartestületi eljárás tudatja hogy a kerületi betegsegélyző pénztári járulékok f. évi április hó 1-től kezdve vasárnaponként délután 2—4-ig szedtetnek be. Az első ilyenmü befizetés április hó 14-én történik.

— **Eljegyzés.** Löwinger Lipót gotaloveczi (Horvátország) lakos eljegyezte Schlesinger Mór csáktornyai lakos kedves leányát, Fanny kisasszonyt

— **Megyei állandó választmányi ülés.** A törvényhatóság bizottság folyó évi május havi rendes közgyűlésén felvendő 1900. évi vármegyei házipénztári- s a vármegyei pénztárban kezelt összes alapok, — mégis a zalavármegyei — továbbá Zalaegerszeg és Nagykanizsa rendezett tanácsú városok gyámpénztári számadásai tárgyában teendő véleményes jelentés elkészítése végett az állandó választmányi ülése 1901. évi április hó 25-én; ugyan a fent kített bizottsági közgyűlésen felveendő egyéb törvényhatósági ügyek közgyűlési tárgyalásának előkészítése végett pedig az állandó választmányi ülés 1901. évi május hó 4-én mindenkor délelőtt 9 órakor Zalaegerszegen a vármegye-ház gyűléstermében fog megtartatni, — mely ülésekre a választmányi tag urakat van szerencsém ezennel tisztelettel meghívni. — Zalaegerszeg, 1901. évi április hó 9-én. — Dr. Jankovich László gróf sk., Zalavármegye főispánja.

— **Eljegyzés.** Szollár István keszthelyi elemi iskolai tanító jegyet váltott Schaller Irén volt hodosáni áll., jelenleg keszthelyi elemi iskolai tanítónővel.

— **A kereskedelemügyi m. kir. minister f. évi 17696. sz. a. kelt rendeletével megengedte,** hogy Csáktornya községben a f. évi június 30-ra és október 13-ra eső országos vásárok ez évben kivételesen július hó 1-én, illetve október 14-én tartassanak meg.

— **A Déli Vasút építkezései Muraközben.** A cs. kir. szab. Déli Vasút-Társaság Muraköz területén a közel jövőben sok kézműves, iparos és munkásnak fog keresetet adni többrendbeli nagyszabású építkezés által. A társaság Mura-Király és Kotor állomások közt Alsó-Mihályfalva elnevezéssel új

forgalmi kiterőlt létesít. — Mura-Király és Csáktornya közt Kis-Szabadkán új állomás épül. Ezen építkezéseket Rauch Árpád budapesti mérnök nyerte el 89000 koronáért. Mindezen építkezések már a közeli napokban megkezdhetnek.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon t. egyesületek, jóbarátok, ismerősök, Légrád s vidékének lakossága, kik megboldogult bátyánk és rokonunk, Gadó Máttyás légrádi plébános temetésén oly impozáns módon adták feljüket a drága halott iránti kegyelűtlüknek, fogadják a nyilvánosság terén is részvételükért az elhunyt összes rokonságának forrón érzelt köszönetét!

— **Lelekten szülők.** A csáktornyai csendőrség a múlt héten arról értesült, hogy Vörös Mihályné helybeli lakos 3 éves törvénytelen flugyermekeit, a jelenlegi férjével, Vörös Mihály csáktornyai lakossal együtt el akarják pusztítani, illetve halálát akarják előidézni olyformán, hogy a kis gyermeket idehúzzák, naponként teknőbe, hideg kúti vízbe lektetik, rendes fekvőhelyet nem adnak neki s még hozzá az ártatlan kicsikét gyakran kegyetlenül meg is verik. Mindezen lelkeltenségeket többen bizonyították is, kik a kis fiúnak többször enni is adtak, s nem egyszer hallották az anyának azon szavait, hogyha a gyermek nem fog elpusztulni, akkor a cigányoknak adja át. A helybeli csendőrség járőre meggyőződést szerezvén a szegény kis fiucska kinzásáról, azt orvosilag megvizsgálta; az orvosi álláttel szerint a fiucska az éhezletési erőszak nyomai találtattak, miért is a lelekten szülők a nagykanizsai kir. ügyészségnek feljelentettek.

— **Ki akar egyéves önkéntes lenni?** Bizonyára van olvasóink között több fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbehagyta, s így a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debreczenben már évek óta sikeresen működik az országszerte kitűnő hírnévként örvendő Lichtblau Albert 1-féle miniszterleg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam, (tanbizottság: eddei Draugentz János ny. m. kir. honvédezzes és Mayer Adolf ny. cs. és kir. őrnagy) melyben azon ifjak, kik még sor alatt nem állottak, foglalkozásukra és előkészütségükre való tekintet nélkül rövidesen megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. Felvilágosítást és prospektust készpénzzel küld Lichtblau Albert igazgató Debreczenben.

— **Vizbe fulladtak.** A szülők gondatlanságának ismét két áldozata van. Folyó hó 2-án reggel Golob István felső-domborui lakos két gyermeke, az 5 éves Imre és 4 éves Iván fia a kertjében levő mosogató gödörbe fulladtak. A szülők ellen a vizsgálat megindítottat.

— **Lopások.** Rosenbergs Zsigmond csáktornyai korcsmáros zárt pénzéjélt múlt hó 28-án vIRRADÓRA ismeretlen tettesek álkulccsal felnyitották s onnan 17 kgr. ludsirt és 8 liter bort összesen 56 kor. értékben elloptak. A csendőrség nagy erélylyel kutat a tettesek után. — Múlt hó 27-én vIRRADÓRA pedig Sosterics Bálint dráva-vásárhelyi lakos kárára zárt pajtájának feltörése után 45 kgr. kukoricizát zsákkal, ugyanakkor ezen helyről Tomasics Pál kárára 1 drb östlöke, Resetar Pál kárára 1 1/4 hl. burgonya. 1 kalapács, 3 drb zsák, Prepelics Jakab kárára pedig 1 drb fejsze, mindössze 15 k. 40 f. értékben ellopatott. A helybeli csendőrség járőre a tettest Hergotics Ferenc stájerországi illetőségű, jelenleg dráva-vásárhelyi lakos személyében elcsipte s a kir. járásbírósnak átadta.

Elő Leánykiházasítási Egylet m. sz. Leány és fiu biztositó intézet. Ezen intézet 38-ik kezelési éve, melynek jelölése Schwarz Á. min. elnöklése és számos tag részvétele

mellett márcz. 31-én tartott közgyűlésen előterjesztett, ismét minden tekintetben kedvező és sikeres volt. A jelentésből a következő figyelemre méltó adatokat kivesszük: 1900-ban új beiratkozás volt 14,969 jutalékrész, tulajnyom részben a fiatalabb korosztályokban, ami tekintettel a mult esztendőben általánosan uralkodott rossz kereseti viszonyokra, igen tekintélyes eredménynek nevezhető. Nászjutalékok és visszafizetések fejében kiutalványoztatott: k. 509,264.90. A díjtartalék az 1900-as eredményből való k. 1.271.917.19 átutalásával 5.780,652 — koronára emelkedett, a többi tartalékkal k. 115.517.81 csatolattat, hogy azok összege k. 826,410.29. A hivatalnoki nyugdíjalap részére k. 4000 számváltatott meg és ennek összege immár k. 64.685.29. Bevétele volt k. 2.125.992.40. A mérleg végösszege k. 6.717,255.21, mely a következő tételekben nyeri fedezetelt; Intézeti épületek — k. 15046.68 leírása után k. 1.489.622.16. Elsőrendű 4 1/2%-os állam- és egyéb övadékképes értékpapírok k. 2.164,092 — Takarékpénzték k. 2.171.392.01. Kölcsönök saját közvényekre — k. 269.053.11. Hátrakiós díjak k. 429.370.21. Szerevények — k. 5335 leírása után k. 10.000. — Hivatalnoki nyugdíjalap betétei: k. 60.510.97. Készpénzkészlet: k. 123.304.74. A jelentés és mérleg helyesléssel tudomásul vettett és miután Grünwald Mór, városbíró indítványára Schwarcz Armin elnöknek, Kohn Arnold vezérigazgatóknak az egész igazgatóságunk és felügyelő-bizottságunk, valamint az intézet matematikusának Bogó S. a budapesti kereskedelmi akadémia tanárának közönet és elismerés szavazattal, újra megválasztattak s felügyelő bizottságba egy év tartamára: Dr. Alexander Bernát tanár, Dr. Simonyi Zsigmond tanár, Heger József, Seifensieder József, Wertheimer Albert és Weil J. Dávid. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére kiküldeték: Blazek J. Antal és jeltitai Woyciechowsky Vilmos a magy. lezásmutató és pénzváltóbank főtitkosaiéja. A jelentés kapcsán közölte, hogy 1901. márcz. 20-án dr. Stamberger Ferenc kir. közjegyző közbenjárásával 7 darab egyenként 1000—1000 koronáról szóló díjmentes nyvereménykötvény kisorsolása megkezdett. Kisorsoltattak a következő alapkönyvszámok: 1337. Toch Samu ur Budapest, 4545. Grucic Vajkó A. ur Bjelina. 688. Bruck Vilmosné urnő Nyir-Bátor. 3489. Lakatos Gyula ur Szil-Németi, 5495. Guttman Gerson ur Pécs-Ujfalu, 6720. Németh József ur Szekesfehérvár, 3165. Lindenbaum József ur Budapest.

Aki újból örült az életnek.

Nagyon kellemetlen betegség a gyomorhaj. Ha ezen szer meg van támadva, akkor a test összes többi funkciói megérik annak visszahatását. Az ember elveszti erélyét. Az illető egyén temperemntuma és karaktere elkeseredik és minden iránt részvétlenül marad. Szerencséseknak mondhatók, azok, akiknek alkalmuk van ezen szert használni mely a kifáradt gyomornak néhány nap alatt az oly szükséges szabályszerű működését ismét helyre hozza. Klausfelder József ur, Fischbachstrasse 4. Nürnberg, ezek közé tartozik.

„Két és fél év óta (most 36 éves vagyok) rettenetes gyomorhajban szenvedtem. Már nem volt étvágyom és a csekély táplálék megemésztése, amelyet magamhoz vehettem, heves fájdalmakat okozott nekem. Maccas dugulásban szenvedtem, sárga arcúbrbn és folytonos fejfájásom volt. Több-féte szert hiába próbáltam meg, midőn egy barátom tanácsára, aki hasonló esetben oly jó hatását tapasztalta, a Pink-labdacsokat vettem.

Néhány dobozzal való használat után egészségem, hála Istennek, ismét teljesen helyreállott. Ismét megízstelhetem az ebédeket és megint megbirook néhány pohár sört. Kötelességemnek tartom önök legjobb köszönetemet nyilvánítani és felhatalmazni őt ezen soroknak nyilvánosságra való hozatalára.”

A Pink-labdacsoknak köszönhető, — amelyet elvitatlanul a leghatékonyabb szert képezik gyomorhaj ellen és a legkedvesebb közt lehet okozni, mert gyorsan gyógyítanak, — hogy Klausfelder József ur életkedvét ismét visszanyerte és tüdült megint, mint ő maga mondja, városának oly híres sóren.

A Pink-labdacsok kitűnőek minden a vér elszegényedéséből vagy az idegek elgyengüléséből származó betegségeknel, mint vérszegénység, sápkór, neurastkenia, rheuma, ideg-baj, gyomor- és bélhaj, a toleróttetés következményei, általános gyengeség.

Kapható minden gyógyszerárban, valamint Ausztria-Magyarország fővártárában **TORÓK JÓZSEF gyógyszerész-nél, (Budapest, Király-utca 12.) 1 frt 75 krétt dobozonként, vagy 9 írtétt 8 dobozonként.**

Szerkesztői üzenetek:

Csáktornya. V. E. A szives gyűjtés eredményét köszönettel vetülk! Szép, hogy fáradozott. A névsori lapunk jövő számában fogjuk közzéni.

Alsó-Dombor. Cz. F. Nagyon megörültünk a gyűjtés eredményének, melyet lapunk jövő számában fogunk nyújtani. Fogadják fáradozásáért forró köszönetünket!

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfajdosos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR.)

Sve pošiljke se tiču zadržaja
novinah, naj se pošiljaju na
me, **Margitai Jožefa** urednika
vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova,
kam se predplate i obznane
pošiljau.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tijeđen jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor

Pojedini broj: koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe
i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse« »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Od oprave.

Oprava na to služi, da čoveka od svakojačkih deluvanjah zraka na telo obrani i pomaze mu, — da vu svakojačkim zraku živeti može i dobro se čuti.

Oprava, sa kojom si telo pokriviljemo, naj bude čista. To je niti pri siromaku ne izključno, ako previdi, da čista oprava podpomaze zdravje tēlu. Zato, kak gud je siromaška oprava, naj bude čista, jer more biti čista. Hvalje vrēden je dakle on, gdo akoprem je siromak, ipak čistu opravu nosi. Takvoga nigdo nebude sa hudim okom gledal, jer siromaštvo nije srama vrēdno, pak svaki bogat nemre biti, ali more biti svaki čist. Zamazana, grda oprava navēk srama donese na čoveka, jer gdo si opravu čisto nedrži si svaki more misliti od njega da je lēn i neizobražen.

Jer pak je zrak jako sa delovanjem na naše zdravje, potrebno je, da oprava prilična bude, da nas vu letu od velike vrucine, a po zimi pak od velike mrzline obrani.

Ali zato se po letu nē preveč jako lekho, a po zimi preveč toplo naj ne oblačimo, jer se vu letu vnogoput nečekano obrne toplo vrēme na mrzlo, — a zimsko jako

toplo oblečenje pak nas omekši i lekho se prehladimo.

Oprava nadalje naj bude prilična k bavljenju i k navadi čoveka. Gdo vnoho hodi vuni, tak da mu je telo tvrdo, kak n. pr. poljski težak, poljodelec, jager, soldat, on vu zimi menje oprave potrebuje, kak vu hiži sedeći mešter ili pak službenik, koji su k svakojačkomu zraku nē tak vučeni, se leži prehladiju.

Vu vešenim, deždovnim vrēmenu se je bolje treba opraviti, kak pak vu zračnim, suhim, akoprem mrzlim vrēmenu.

Od mokrine moramo čuvati naše telo jer mokra oprava se po izparivanju jako rezhlađi i lekho prehladi telo. Osobito pak nas jako lekho prehladi mokra obuča.

Oprave material i kak je tkana je takaj sa delovanjem na njenu dobroču i na zdravje.

Na telo taki iz konopljah, lena ili pak iz vune dēlanu opravu nosimo, jer je ovu lekho moći oprati.

Najbolje pak nbs more obraniti iz vune zpodnja oprava proti mokrini, ova je anda osobito na mrzlih, na mokrih mestah dobra. I tak lovci (jagari), koji po mokrim vrēmenu vuni hodiju, mornari i t. d. nju moraju nositi.

I onda je čuda bolša vunasta oprava ako nam telo jako švica, jer bolje pripreči od švica pokritog tēla prehladenje, kak iz konopljah ili iz lena zpodnja oprava.

Dobra je nadalje vunasta zpodnja oprava i onim, koji jako čutljivu kožu imaju, koji se lekho prehladiju, jer nisu dosta tvrđi

Gdo je više vremena nosil vruču opravu, naj se osobito čuva, od toga, da na hitrom ne ide prek na lekhu odravu, jer se tak jako lahko prehladi.

Nazadnje je i treba paziti da oprava naj ne leži tak na tēlu kaj bi bolest zročila, ili pak žicah delovanje priprečila.

Jako tesen gollir, pripreči krvi iz glave tečenje, pak sa tem je lekho jako pogibeljen.

Osobito pak je škodljivo šinjaka jako stisnuti, gda je vruče vrēme, pak gda smo se jako izvručili.

Prsah skup stisnenje je jako hudo jer pripreči dihanje te i na ceranju hudo deluje.

Pri opravi nam naj bude skrb na čistotu i na zahtevanja zdravstvena. Oprava more biti lēpa i onda, ako i ovim zahtevanjem odgovara.

— F. —

Z A B A V A

Vēnec.

Spisal: **Georges de Lys.**

I.

Mali Costulat Siffrein se je rajši potepal slobodno, bez brige po polju i sumi rajši je hodil lovit male ptičice i poslušat njihove pesme, kak tam sedel nad knjigom, skup združeni vu školi. Rad je po brežuljki med lavendula i mirtus grmjom hodil i sa čeli-mi plućami dišal friški zrak morskii.

Veliku radost je imel, ako je sa ribari skup mogelna ladju si sestii, kaj pak su muovi radi dopustili jer veselo brblanje maloga dečeca je razveselilo i ladjare, — pak su se vesetili, — da dečec tuliko ljubi — morje.

Ovo klatarenje mu je barem dalo pozabiti ono baratanje, vu koji m je on doma dēlnik bil. Jer, gda je dimo došel, sa doli pušćenom glavom stiha se je potegnul, kad je otec, jeden siromaški, vngodelajući težak oštro pogledal na njega. Na jedno zapovedno gibanje ruke se je skrili vu onumalo sobicu vu kojoj je spati znal, pak kad mu je več i otec zaspal, dobra skrblijva mati je suznatimi očima nesla večerju k postelji

deleta, koju je otec iz kašlige mu nē hotel dati; te je hranu sa jednim odustljivim kušcem dēla slajšom. Onda je dēte, pustil na reč srdca, te je obinul mater, pak njoj je obečal. da se bude bolje ponašal. Ali opet se je dozorilo lēpo jutro, nebo je vedreno bilo, sunce je svetlo i ioplo bilo, pesme plicah su napunile zrak — i svako dobro obečanje je zabadao bito.

Jeden večer, kad je batriri, sa mirnim čutjem došel dimo, jer je još nē zakesnil večerju, je na pragu preplašeno postal.

Otec njegov Costulat Marius je sada pretegnjeni ležal na postelji, pri nogah mu je mali klečala. te je Siffrein videl, kak se je plakala.

Vumirajući je spoznal svojega sineka korake, odprl je več trudne oči i tihim glasom ga je zval k sebi. Mali Siffrein se je plašljivo bližil, bolje od leca kak od straha; on je još nē znal sa svojom pametjom, kaj je smrl.

— Dēte moje — rekel je Marius, med tem je od smrtne borbe otvrdjenu i od dela hrapavu ruku na lēpe sive lasi dečeca del — ja ne dugo, budem vumrl. Ne čem te sada vu ovoj vuri špotati, ali siguran sam da niti denes ne si bil vu školi. Znam sigurno, jer sam te dal zvati i ni su te našii.

Ne si bil tu niti onda, kad su mi plebanuš krizmanje podelili, skoro bi vumrl bez toga, da moaj zadnji aldov dobiš . . .

Govor otca je hudi kašel pretrgel. Mali Siffrein se je žuhko plakal. Ni je još znal čista, kaj je to vu m r e t i. Samo to zna, da mu budeju otca odnesli, te ga više nebude videl i da budu za navēk odruženi jeden od drugoga. Velika žalost mu je skup stisnula šinjak i po celom je čutil težku bol, kakva pred velikimi tajnimi nesrečami zna biti.

Pak vumirajući je nadalje govoril: »Sam budeš ostal sa dragom ti materom. Jako smo siromaški živeli, pak po smrti moji bude vam još huje išlo. Slušaj me Siffrein! Ako hočeš, da ne budem žalosten išel iz ovog svēta obečaj mi, da mater tvoju nebudeš več zalostil!«

»Oh otec moj, prisežem na to!« rekel je plačuć dečec te na glavi sa od smrtne borbe drhtajućom blagoslivom rukom je zvrhu vumirajućega nagnul svoje čelo i vu jednim kušec je prijel zadnji dušak vumirajućega.

II.

Na dan pokapanja je niti jeden filler ne ostal vu hiži. Plebanuš, gdo je dobrog srdca čovek bil i ljubil siromake je mešu

Spomenik Zrinjiev.

Vu prošlim tjednu je jedan izmed naših vrednih medjimurskih domorodcov, gospodin Vidovics Rókus rodóm Kotoribe, vezda činovnik kr. ministeriuma vu Budapeštu, poslal svotu za Zrinjiev spomenik, koju je on med budapeštanskimi poznanci skup pobral. Izvan toga dobili smo dare od občinah štrigovske notarijusije, od stanovništva Mura-Szerdahelya, od občine Kotor, nadalje iz bližje i iz dalečje okolice.

Šesti izkaz.

Göncz Árpád vécnik kr. poste Budapest	2 k.
Prohászka Lajos ministarski tajnik Budapest	2 k.
Ferrich Imra kr. nadmérnik Budapest	2 k.
Janžeković Vince nadčastnik kr. poste Budapest	2 k.
Panian Ernő činovnik kr. željeznice Budapest	1 k.
Vidovics Rókus nadčastnik kr. poste Budapest	2 k.
Občina Štrigova	2 k.
» Végfalu	2 k.
» Raczkániza	2 k.
» II-Distriktus	2 k.
» Határörs	2 k.
» III-Distriktus	2 k.
» IV-Distriktus	2 k.
» Erzsébellak	2 k.
» Murafüred	2 k.
» Gáborvölgy	2 k.
Mákovecz Jakob iz štrigovske fare	2 k.
Besnyák Lajos not. M-Szerdahely	3 k.
Besnyák Lajosa gospa	3 k.
Csury Jánosova vdovica	4 k.
Szivos Lajos	1 k.
Gvoschl Károly	40 f.
Robb János	1 k.
Szűcs Lajos komišar	50 f.
Rosenfeld Jakob trgovec	1 k.
Mayer Jakob	1 k.
Rák Adolf	2 k.
Občina Kotor	5 k.
Dr. Krasovecz Ignác nadléčnik Csáktornya	5 k.

služil za dušni pokoj mrtvoga Costulatova žena je za rakom išla te vu ruki vodila maloga sina.

Děte se već nije plakalo, ali na, drugda veselím obrazu, se je turobnost te samočutje bliščilo.

Na vuzah su škripanim glasom pustili doli raku vu grob; svete vode kaplje, — kak tuliko suzah curiju na borovne deske; zatem pak se tupo ruženje čuje, grude mečju na raku.

Kak da bi svaki komad siromaške matere srčce zdruznu.

Pokopič je nazadnje svršil svoje delo, jedno stavni, črni križ je na grob zapičil — te si je — zbrisal znojno — čelo; zatem pak je pobral svoju žalostnu meštriju i naklonil se je dovici, pak otišel. Škripanje njegovih drvenih cipelah se ne čuje od mehkih grudah, prek kojih je išel, da si puta krajšem dene.

I oni sami, čisto sami ostaneju mati i děte.

Mati zdvojno gleda na novi grob i na mali križ, te stiha plačuć veli:

— Niti vénca nēma!
A Siffrein je mučal.

III.

Bartholas stavec, školnik je onaj dan

Morandini Valent ravnatelj spar-kasse Csáktornya	10 k.
Bölcš Béla apotekar M-Szombat	2 k.
Schäffer Franciska gospa rodjena iz Belicze	1 k.
Golub János plebanuš Mura-Vid	10 k.
Skupa	82 k. 90 f.

Izkaz prošlih brojah »Medjimurja«
580 k. 80 f.

Do vezda sveskupa 663 k. 70 f.

Sedmi izkaz bude sledil vu dojdüchim broju naših novin.

KAJ JE NOVOGA?

—Prosimo naše poštuwane predplatnike, naj nam vu drugim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.

† Gadó Mátyás.

Legrad velika občina je žalostnoga vuzma imela, jer njoj je vnogovreden plebanuš vu noći med velikim petkom i subotom vumrl. Po meši na veliki petek mu je postalo hudo već tak zbog influenze slabomu plebanošu, gdo je i kakti betežen navek zvršaval svoje duhovničke posle i vnogoput je i po noći dal zadnju utjehu svojim vmi-rajučim vérnikom. On je bil jeden zmed najdomoljubljevih svečenikov Medjimurja, gdo je tak doma, kak vuni nē tajil svoje domoljublivo čutenje. Na vekivečnu zahvalnost su mu dužni legradčani osobito zbog toga, da je sa vekšim trudom opatice donesil vu Legrad i vu njihove brižljive i duševne ruke del vodjenje pučkih školah. Gadó Mátyás je svojega života vu 58. i svojega duhovništva vu 32-im ljetu vumrl. Sprevod mu je na vuzmeni pondeljek sa velikom množinom ljudstva bilo. Na pred

je išel pokopni ceh, za njim r. kath. devojačke i mužke škole deca pod vodjenjem opaticah, zatem pak sa svakojačkimi simbolumi sa kelihom, vtrgnjenom svećom, zastavom i t. d. pucke. Zatem legradskih ognjogascov banda i kanizsanski vetterani, kojim je pokojni častni predsednik bil. Léhovniki (25), občinsko poglavarstvo, vu belinu oblečene pucke, opatice, mrtvečka kočija, za njom rodbina i više jezer zmed farnikov. Pred farofom je sprevod zvršavajući Her-gár jasprišt iz Sv. Marie držal lépi govor i Haller J. navučitelj sa lepimi rečmi se je oprostil od pokojnoga vu imenu školskog večja. Na cintaru je Kovács Gyula notariuš držal lépi govor vu ime občine. Mrtvečka kola je vnogo vencov kinčilo. Pokapanje je Hild Kanižko pokopno-društvo zvršavalo. Lépo su napravile zanimanje legradskog »Stefaneuma« opatice, tak na sprevodu, kak pri bolestnoj postelji. Zvun rodbine su ga one pestuvale pod kratkim, ali težkim betegu. Opatice su vu njem klostra utemeljitela i dobročinitelja zgubile. Lahka mu zemlja!

† Csesznák János.

Zalavarmegjije jednog bivšeg starog službenika Csesznák Jánosa su sprevodili na mesto vekivečnog pokoja o. m. 10-ga vu Pusztá-Magyaródu. Pokojni je vu četerdeset-nimi ljetimi veliki sudec. fiskaliuš bil vu Medjimurju, a potlam pak ga je varmegjija za podžupana zebrała. Kakti varmegjinski — službenik i medjimurski — zemeljski gospon je znamenito posluvanje imel vu naše okolice i varmegjije življenju. Živej je 91 ljetu. Naj počiva vu miru!

Pet meseciñ zazidani.

Od strašnog slučaja nam javigu iz Szt-Mártona. Szendy Kálmána sina Kálmána je od prošle jeseni nigdo — nē videl. Koji su pitali za njega su to dobili za odgovor, da je vu Budapeštu vu špitalu, jer je ov sin

se nē mogel dosta načuditi na marljivosti i zdržanju Siffreina.

Ali ipak se nije jako ufal vu obraćanju klatarne narave malog dečeca. Prvi den je školnik iz nesreće, koja je Castulatove postigla tolmačil ovu veliku marljivost; ali već se je približavalo protuletje, pak si je stavec školnik mislil da bude prvo gnjezdo pticah opet na stari život obrnula dečeca. Ali se je vkanil; Siffrein je svigdar marljivo delal, na hitrom je dostigel ono kaj je zamudil, i kaj već, za kratko vrēme je prvi dijak bil vu razredu.

To je školnika čista srećnim delo, jer ga je prije uvek zaminála dovica i žaljil nju je, da ima tak hudoga sina.

Na dan, kad su nagrade delili, je Siffrein prosil svoju mater, da ga naj spre vodi vu školu; ova je od kraja nē hotela ga posluhnuti, jer sa žalostjom nije hotela pred ljudi iti, ali nju je sin tak lépo prosil, da mu je nazadnje ipak zvršila prošnju.

— Ali zakaj? pitala je sama od sebe. Im moj mali i tak nikaj ne bude dobil, najvećšu stran ljeta se je klataril.

Tak misleč se je vu dvoru vu jeden kutič potegnula, gde je školska svečanost bila. —

Ali kaj je to. Im njenoga sina ime Costulat Siffrein čita Bartholas stavec. I evo, već tam stoji na stolu.

Školski nadzornik ga je obinul i zeleni vėnec mu je del na glavu.

Mati se plače — ove suze veseliju i druge — i od ljetah se joj sada svēti vu očih trak radosti i gzdavost matere.

Dvor se po malem sprazni i dovica se odprati gzdavo gledajuč na svoga sineka.

Na pol puta se Siffrein obrne na jedendrući put te i mater sa sobom pelja.

Bog zna kam nju hoće peljati?

— Samo hodi, mama, hodi!

I ona se da od sina voditi. Ostavili su već selo, već su pred vratami cintora, nutri stupiju i pred grobom pokojnoga Costulata postojiju.

Mali Siffrein je jednako prama križu išel i prama materi se je obrnul te je rekel.

— Vidiš draga mama, vezda barem ima japek vėnec!

gluhonem bil pa ga daju vračiti. Nazadnje je već i žandarstvo počelo popitavati gde je Kálmán pak, se po dugim iskanju iznašlo, da je sin vu jednoj smrdljivoj nezdravoj sobi zaprt od okt. 20-ga, te zvun kruha i vode nikaj drugo nedobi jesti. Iz sprhnjene slame mu je bilo ležišče i već pol ljeta nije dobil drugu opravu. Nesmiljeni otec se je sa tēm branil, da je zato zaprl sina, da vu drugih kvar ne napravi.

Spečeni nēger.

Vu Ameriki skoro svaki dan linčiju jednoga nēgera. Linčenje je, kada puk ne čeka na sud oblasti, nego sam zatuče krivca. Od zadnjeg linčenja sača dobimo glas. Vu Corsicana varašu su linčili jednoga nēgera, koji se je John Henderson zval. To mu je bil grēh da je zaklal jednu ženu. Žandari su ga po cugu peljali pred sud, ali puk je navalil cuga, zel je nēgera od njih te ga je na maglji spekel. Nēger je bez svake reči trpel. Pečenje je 5000 ljudi gledalo, med njimi vnoغو ženah i decah.

Pazi na mrtvoga!

Čalarni i skoro za nē veruvati dogodjaj se je pripetil na Banhofu med Herkules-kupališče i Karánsebes varašah. Več je kesni večer bil kad su pred banhofu jedna kola postala i iz ovih su dva muži jednu raku zeli doli.

— Praznu raku bi dali gori velecāstni gospodine! — rekli su muži banhofskom častniku (službeniku) gdo je i prek vzal raku i ravno se je hotel doli leči, kad mu je vu hiži telegraf počel tukati. Taki je išel k telegraf mašini i prestrašeni je sledeče čital iz pantlika.

— Pazi na mrtvoga!

Častnik je prestrašeno sedel pred mašinom, koja je pod jednom do jutra samo ove tri reči govori'a:

— Pazi na mrtvoga!

Vu jutro ga je sunčeni trak tak našel se-dečega pred mašinom sa bledim prestrašenim obrazom. — Kad je banhofski sluga došel, su išli vu susednu hižu, gde je raka bila. Raku su praznu našli, ali prazna je bila i Wertheim kassa, iz koje je 300 frtov izniknulo. Tat je sigurno poznati moral biti sa okolnostjama, i koj je razmel telegrafiranje, pak je tak mogel vu strahu držati službenika. Misliju da je tat nē drugi, kak banhofski sluga, gdo je tak hotel od sebe odvrtuti sumnju.

Skočenje jednoga roba.

Vu Rattiboru je jednu noć prošloga tjedna jepen rob skočil vun iz rešta. Dva stražari, Folvaczný i Lagulla su stražili jeden na desnoj a drugi na levoj stroni. Falcviczný na jedankrat jednoga lēpo oblečenog čoveka spazil, kojega je prepoznal, da je to Kleinert zvani pogibeljni rob. Taki je videl da je vu pogibelji i zel je vun revolvera iz žepa Kleinert gdo je jakog tēla čovek se je na stražara hitil, na kaj je stražar hotel streliti. Ali pozabil je osecurano sredstvo doli zeti, pak zato se revolver nije sprozil. Na to se je veliki harc počel med robom i stažarom. Kleinert je zel sablju stražara i sa ovom ga je jako spikal. Na

kričanje su došli na pre i drugi stasžari i došla je i soldačka straža jer su čuli zvoniti zvona restov. Kleinert je vu jednu pivnicu skočil i tam se zaprl. Nazadnje su ga ipak prijeli i zvezali te nazad nesli vu njegovu sobu od kud je hotel skočiti tak, da je ključenicu potrl. Siromaški stražar pak bolestan leži vu špitalu borivši se sa smrtjom.

Zahvala.

Svim onim pošť družtvam, prijateljom, poznancom i stanovnikom Legrada i okolice, koji su na našeg pokojnog brata i roda Gadó Mátyása legradskog plebanuša sprevedu tak lēpo dali znamenje poštuvanju prama dragomu pokojnomu, i po ovim javnim putu vruču hvalu izrazi rodbina!

Razbili su poštu.

Kučiju od pošće koja iz Bicske do Csák-vára vozi su nepoznati krivci razbili. Kučija je vu jutro ob 4 vuri se odpeljala. Ob peti vuri je došla blizu Vértes-Boglár občine, gde je kučiša negdo odzadi streljil sa dvēma kugljama. Zatē pak su mrtvo tēlo gori hitili na kola te su odpeljali na polje, gde su kočiju razbili. Vu ovoj je bilo 700 korun srebrnih penca, a vu jednim papernatim paklecu pak 700 korun banjkaš. To su k sebi vzēli, pak onda više listov, vu kojih su mislili, da su penezi nutri, su gori vtrgli. Ali više penca su nē našli. Zaklanog kučiša ime je Kovács János i četiri dece je otec. Streljeni je i sa sekirom po glavi zeksekani. To je onda mogel dobiti, kad je k sebi došel na polju, sigurno da su ga onda zatukli još sa sekirom. Kak se čuje žandari su već na sledu krivcov. Izragu još vu tajnosti držiju.

Kralj i službenik.

Prošle dane Taljanski kralj III. Viktor Emanuel se je hotel spominati vu nekoj jako važnoj stvari sa svojim ministrom zvunašnjih poslov. Pak zato je bez svake pratnje pešice otišēl vu ministerium. Kak je tam došel je samo jednoga maloga službenika našel tam, koj ga je prepoznal i prestrašeno je rekel: »Oh Veličanstveni kralj, ministarski službeniki samo okolo 11. vure dojdeju vu kancelariju.« Kralj se je nasmejil i nazad otišēl dimo. Ali od onog dneva nē samo službeniki nego i minister uvek ob 9 vuri dojdeju vu kancelariju.

Ogenj.

Vu Dráva-Vásárhelyu je ovoga meseca 10-ga kesno vu noći strela vudrila vu štalu Prepelics Jakoba, koja je taki plamna prijela i zgorela. Zgorel je još skedenj kotci i više mladine. Sreča kaj je onda ravno jako deždž išel i tak se ogenj nē mogel jako širiti. Stanje je osecurano.

Prilpečenje slēpog čoveka.

Hirschensofer Lipót 53 ljet stari knjigovodja iz Beča je nekoje ljetu već čisto slēpi. Kakti slēpi je pri sestri stanual i živel, koja je jako ljepo postupala sa njim. Ali siromak je ipak jako žalosten bil zbog slēposti. Od doma ići je nikak ne mogel, jer je sestra navek doma imela posla, a sam

pak je zbog slēposti nē mogel iti vun pak zato je navēk kraj obloka sedel. I o. m. 2-ga je ravno tak tam, sedel dok je sestra vu kuhnji delala. Ob pol dvēma je onda nutri stupila vu sobu i prestrašeno je videla, kak hoče stari brat vun skočili nad oblok. Več mu je samo nogu mogla zgrabiti i tak ga je držala nekoj čas, dok se njoj je ov iz ruke poškliznul te i tretjēg štoka doli opal te vamrl. —

Grob Árpáda.

Vu Starim- Budimu poleg Viktorija-ciglenice su med kopanjem na jeden znameniti grob došli težaki. Raka vu njem je odspod iz črlenog marmora napravljena, a pokrivalo njeje je bēli kamen. Vu Starim Budimu je taki glas počil, da su našli Árpáda prvoga magjarskog vodje grob. Težaki su nē mogli duže proti stati znatizeljnosti pak su raku odprli i nutri čovečje, kosti našli. Glas, da je to grob Árpáda se je osobito zato razširil na hitrom, jer je još prijē Dr. Wekerle László vu jednoj knjigi pisal, da je Alba-Maria kapelica koju je Sv. Štefan zvrhu Arpadovog groba dal zazidati, ravno na onim mestu mogla biti gde je sada Viktorija ciglenica. Zbog toga je jako znamenita ta nadjena raka, ali to budu još pregledali jeli ne izhadja iz rimskog vēka ili pak je za isto Árpádova.

Oružja vladarov.

Vu Europi skoro svaki vladar ima nekakvo oružje sa kojim lēpo zna baratovati. Napriliku Abdul Hamid sultan izvrstno strelja sa pištoljom. Miklos car navek jednoga maloga revolvera, koj je jako dragocenjen nosi sobom i sigurno strelja žnjim. Menelik, črni vladar Abessinie izvrstno strelja sa karabilom i na 50 korakov uvek trefi vu črnu. Krüger je takaj lēpo znal streljati negda sa puškom, pištoljom. Stari kralj Belgie, Leopold je negda jako lepo obračal rapira. Naš kralj lēpo obrača sablju. Ali Loubet predsednik francuske republike ne ljubi jako nikakovo oružje.

Čin jednoga noroga.

Vu Saint-Savinien zvanim francuzkim varašincu se je prošle dane strašni dogodjaj pripetil. Stanovniki varaša su vidli najme, da iz Dorinetove hiže dim i plamen plesika vun. Taki su nutri vdrli i sada su prestrašeni spazili kak Dorinet iz lojtre visi doli mrtev a glava mu je zmrevarjena od jednog hica puške; sigurno da se je onda streljil, kad je spod noge šamel pošiknul. Ali još prijē je smrt širil okolo sebe, kak bi sebe skončal, jer je ženu jako zrezal sa britvom a onda pak je mrtvo tēlo na postelju hitil, i sve vužgal, kaj je samo goretí moglo. Dorinetova žena je gluha bila, a Dorinet pak je negda-negda bez pameti bil i sigurno je da je i taj čin vu norosti učinil. —

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor. érték
Buza	Pšenica	14.00 —
Zab	Zob	13.00 —
Rozs	Hrż	13.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	11.40 —
» » ó	» stara	00.00 —
Árpa	Ječmen	12.00 —
Fehér bab uj	Grah beli	15.00 —
Sárga » »	» žuti	11.00 —
Vegyés » »	» zmešan	11.00 —
Lenmag	Len	22.00 —
Bükköny	Grahorka	12.00 —

Schneider-féle Páfrány-tokocskák (Galandóző elhajtó.)
Millió embernek e szer visszaadta teljes **egészségét!**
 Kik galandféregben és gyomorhajban szenvednek.

Pántlikagliszta fejestől,
 a páfrány-tokocskák által fájdalom nélkül, jótállás mellett, a legrovidebb idő alatt (6 percz alatt) teljesen elhajtatik. Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélküli gyors és biztos eredményéért jótállást nyújtatik. Nem árt, ha pántlikagliszta féreg nincs is jelen. — Az életkor megjelölendő. — **Törvényesen védve.** Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére 4 frt postai utánvétellel vagy 3.50 előre való beküldéssel. **A pántlikagliszta tünetei a következők:** Az arcz halványasárga, bogyadt tekintet, kek szemkarikák, lesoványodás, elnyálkásodás, heventnyelv, emészthetlenség.

étvágytalanság felváltva mehö étvágygyal, gyakori rosszullet vagy éppen ájulások s szédülés főleg éhgyomornál, egy gombolyag felszálása egész a nyakig, nyálösszegyülemés, a test megdagadása, gyomorsav, gyomorhév, gyakori felhőgés, bélgörcs, hengergetés, hullámszerű mozgások, szuro, szivo fájdalmak és zsúrosok a belekben, szivdobogás, a vérkeringés rendellenégei, különösen nőknél, gyakori veltetlenű bedőlő-főfájás, a búskomorságra való hajlam, életuntás és a halál óhajtatása.
Egyedül valódi kapható: SCHNEIDER JÓZSEF gyógyszerésznél, Resiczán, Fő-utca 55. (Déltuagy. orsz.)

A „Csáktornyai Tárházak Részvénytársaság“

közhírré teszi, miszerint

f. é. április hó 30-án d. n. 2 órakor Csáktornyan, a társaság helyiségében

IX. rendes évi közgyűlést

tart, melyre a t. cz. részvényeseket ezenel meghívja.

Azon részvényesek, kik azon megjelenni óhajtanak, kötelesek részvényeiket a még nem esedékes szelvényekkel együtt a Magyar Ipar és Kereskedelmi Bank Részvénytársaságánál (Budapest, Nádor-utca) vagy pedig a Csáktornyai Tárházak Részvénytársaság pénztáránál letenni.

Az alapszabályok 32 §-a értelmében a felügyelő bizottság által megvizsgált mérleg annak jelentésével együtt 8 nappal a közgyűlés előtt Csáktornyan a társaság helyiségében betekintheés végett közszemlére kitétetik.

Csáktornya, 1901. márcz. 1-én.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Jelentése az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak az elmúlt üzleti év menetéről, 1900. év üzleti mérlegének bemutatása, a tiszta nyeresemény mi-kénti felosztása és a telmentvény megadásá.
2. Egy új igazgatósági tag megválasztása.
3. A felügyelő bizottság megválasztása.

903

PSERHOFER J.

vértisztító labdaccai

évtizedek óta el vannak terjedve az egész világon s kevés azon család, a hol ez a **páratlan házigyógyszer hiányzik.**

E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajknál ajánlják, amelyek **nehéz emésztésnek s dugulásnak** következményei, mint pl. **zavar az epekeringésben, májtájdalmak, szélbántalmak, kólika, aranyér** stb. stb.

Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak **vérsegenység** eseteiben s az ebből származó bajknál, mint **ideges fejfájás, sápkór** stb. E vértisztító labdacsook nagy előnye, hogy szeliden hatnak, fájdalmat nem okoznak s így a leggyengébb szervezettel bíró egyének, sőt gyermekek is b tran használhatják.

1 doboz, mely 15 labdacsból áll 21 kr. — 1 tekercs, mely 6 doboz 1 frt 05 kr.
 A pénz előzetes beküldése után bérmentve: 1 tekercs 1 frt 25 k. — 2 tekercs 2 frt 30 kr. — 3 tekercs 3 frt 35 kr. — 10 tekercs 9 frt 20 kr.

Használati utasítás mellékelve.

Egyedüli készítő és szétküldési főraktár:

PSERHOFER J. gyógyszerháza
 Bécs, I. Singerstrasse 15.

Elterjedésüknél fogva a labdacso a legkülönbözőbb alakokban és nevek aiatl utánoztatnak, tehát mindenki csak PSERHOFER-féle vértisztító labdacsokat kérjen, s csak azok valódiak, a melyek dobozaik fedelén piros színben „PSERHOFER“ kézírása látható

821

Nélkülözhetlen és utolérhellen, hatása kitünő.
 Világczikk, kivitel minden országba.

THIERRY A. balzsama.

Felülmulthatatlan szer minden mell-, máj-, gyomorbetegség ellen. Külsőleg is hat. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, törvényszékieleg bejegyzett „a p a c z a“ védőjegyvel van ellátva. Évente 6 millió üveg állítatik elő.

12 kis vagy 6 nagy üveg postán küldve 4 korona.

Egy próbaüveg bérmentesen 1 korona 20 fillér. Széjjel-küldés csak előzetes fizetés esetén.

THIERRY A. centifolia kenőese

(csodakenőcs)

utolérhetetlen szívó erejű és gyógyíthatásu. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé tesz. E kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszat, ujabbban egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyíthatásu mindenféle seb gyulladásánál.

Próbátégely bármertve 1 kor. 80 fill. Az összeg előre beküldendő.

Sok ezer elismerő irat áll rendelkezésünkre, melyek a föld minden részéből érkeztek. Óvakodjunk utánzatoktól. Valódi csak akkor, ha e czég neve és védjegye rájta áll:

A. THIERRY gyógyszerháza az „Órangyalhoz“
 Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

A cs. k. államv. hivatalnokok egyletének szállítója.

763 22—25

M.K. EGYETEM
 VECYTANI INTÉZETE:

A KRISTÁLY
 SZT LUKÁCSFÜRDŐI
 HECHYFORRAS
 IGEN TISZTA
 BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
 KAPHATÓ:
 FÜSZERKERESKEDÉSEKBEN
 VENDEGLOK BEN
 ÉS MINDEN VASUTI
 ÉTKÉZŐ KOCSIBAN.

Több száz kiváló orvos által ajánlva

A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz

Csáktornyan kizárólagos raktár:

Strahia Testvérek fűszer, csemege és ásványviz kereskedésében.

Nagy: Mondd csak kérlek Balog, vettél magadnak már osztálysorsjegyet?
 Balog: Még nem, mert nem tudom, melyik a legszerencsésebb főáruda.
 Nagy: A legszerencsésebb főáruda

BIHARI EDE

Budapest, Városház-utca 14.

Gondold csak kedves barátom, minő szerencsés ember, rövid idő alatt már **kétszer** nyerték nála a jutalomdíjat!

Balog: Mi az a „jutalomdíj”?
 Nagy: Jutalomdíj, barátom az a legnagyobb nyeresemény

600,000

korona. Én ebben a főárudában játszom és mondhatom, hogy nagyszerűen szolgálnak ki, a húzás után azonnal lakásomon van a hazusi jegyzék.

Balog: Mi az ára az első osztályú sorsjegyeknek?
 Nagy: $\frac{1}{4}$ sorsjegy 12.— kor. $\frac{1}{2}$ sorsjegy 6.— kor. $\frac{1}{4}$ sorsjegy 3.— kor. $\frac{1}{8}$ sorsjegy 1.50 kor.

Balog: De hogy rendeljem meg a sorsjegyet?
 Nagy: Veszél egy 2 kros levelezőlapot, kiválasztol az alábbi számok közül egyet vagy többet és megírod, hogy küldjék utánvéttel a czimedre. Ha a pénz postautalványon előre beküldöd, elegendő, ha a szelvényre ráírod a czimedet és a számot, a melyet kiválasztottál.

Balog: Ez nagyon egyszerű és nem is drága!
 Nagy: De ne várj soká és rendelj azonnal.
 Balog: Akkor sietek, azonnal írok és rendelék egy szerencseszámot

BIHARI EDE

főelárúsnál

Budapest, Városház-utca 14.

Számjegyzék:

98407 $\frac{1}{2}$ 14223 $\frac{1}{2}$ 53426 $\frac{1}{8}$ 43223 $\frac{1}{2}$ 23691 $\frac{1}{4}$
 82361 $\frac{1}{4}$ 69667 $\frac{1}{8}$ 34216 $\frac{1}{8}$ 57864 $\frac{1}{4}$ 23516 $\frac{1}{4}$
 95607 $\frac{1}{8}$ 80503 $\frac{1}{2}$ 82328 $\frac{1}{4}$ 28738 $\frac{1}{4}$ 25804 $\frac{1}{2}$

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
 Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziszor, amely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik közvénynél, csúsznál és meghűléseknel.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” czegjegyzőre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban ugyiszólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Buda-
 pesten.

Richter F. Ad. és társa,
 csász. és kir. udvari szállítók.
 Rudolstadt.

Figyelmeztetés! A híres
MAUTHNER FÉLE MAGVAK
 zacskóin
 rajt áll a MAUTHNER-név.
 A melyen nincs rajt, az

nem MAUTHNERTŐL való és ha mintolyant ajánlják, tessék visszautasítani.

Jobb és megbízhatóbb
 gazdasági- és kerti-magvak
 nem léteznek,
 mint a minőket 27 év óta szállít
MAUTHNER ÖDÖN
 cs. és kir. udvari szállító magkereskedése
 BUDAPESTEN.

Irodák és raktárak: **VII. Rottenbiller-utca 33.**
 (Közuti villamos megállóhelye.)
 Elárúsító: **VI. Andrássy-ut 23.**
 helyiségek: (A m. kir. operával szemben.)
 266 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi.

Valódi
Zagoriai mellszörp

Felnőtteknek valamint gyermekeknek igen kellemes gyógyszer: gőrcsős szurás, hurutos-köbögés, tüdőkatarrus, elnyálkásodás és az összes mellbajok ellen.

Egy üveggel az összeg előzetes beküldése mellett 3 korona 30 fillérért szállít

THIERRY A. gyógyszerháza
 Pregrada (Rohitsch-Sauerbrunn m.)

Vigyázzunk a zárna, mel-en a következő felirat van bevésve:
 A. Thir y's Schutzengel-Apotheke.

Keil-lakk

(GLASUR)

legkitünőbb mázoló szer puha padló számára.

Padló-fényesítő

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padlószámára. 1 köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearaiozására. 1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnani befestésére. 1 doboz ára 45 kr.

Mindenkor kaphatók:

Heinrich Miksa ezégnél Csáktornyán.